

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
Dr. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Bánffy zászlóbontása Deesen.

Eredeti távirati tudósításunk.

Deés, július 30.

Az újpárt végrehajtó bizottsága ma délelőttre tüzte ki a Szolnok-Doboka-vármegyei újpárt szervezkedő gyűlését, amelyre Bánffy Dezső báró is eljött a budapesti II. kerületi és a központi újpárt több tagjával, valamint több képviselővel. Bánffyhoz Kolozsváron is számosan csatlakoztak. A megye határán Iklódon, nagy küldöttség fogadta Bánffy, amely Deésről jött elébe. A küldöttség vezetőjének üdvözlésére Bánffy megköszönte a szíves meghívást és abbeli reményének adott kifejezést, hogy erős és állandó szervezkedés, főleg pedig a szövetkezett pártok együttes működése mellett sikerülni fog megoldást létrehozni, és reméli, hogy a nagy küzdelem dacára is létrejön a megegyezés a képviselőháznak ő felségéhez intézett felirata szellemében, ami ha megtörténik, az újpárt programja érvényesül. A deési állomás Bánffy fogadására ünnepi díszítést öltött. Mikor Bánffy és kíséretét szállító vonat beérkezett az állomásra, a daloskór a Hymnust énekelte. Azután dr. Farkas János üdvözölte Bánffy.

Az üdvözlés után hosszú kocsisorban vonult be a menet a városba, ahol a Bánffy és Kossuth Lajos utca sarkán emelt díszkapunál Szabó Lajos tolmácsolta Bánffy előtt a polgárság érzelmeit. Délelőtt 11 órakor a megyeház termében tartották meg az alakuló gyűlést. A megyei pártelnöki állásra Torma Miklós kir. tanácsost választották meg és Torma elnöksége alatt megválasztották az alelnököket és a százas végrehajtóbizottságot. Minthogy a megyeház terme a megjelentek befogadására szűknek bizonyult, a polgárság a lőtérre vonult. Itt hallgatta meg báró Bánffy Dezsőt, aki a város házában erkélyéről beszélt. Mikor Bánffy az erkélyen megjelent, a közönség élénk éljenzésben tört ki. Beszédét a hallgatóság nagy figyelemmel kísérte és ismétlenül élénk helyesléssel és éljenzéssel szegítette azt meg. Bánffy Dezső báró a következőkben fejtette ki az újpárt programját.

Tisztelt uraim!

Hat éve mult, hogy miniszterelnöki állásomról lemondva a politikai élet közterétől visszavonultam (Halljuk!) Visszavonulásom első idején szinte, mondhatnám minden érdeklődés nélkül néztem a parlamenti élet körében lefolyó alakulásokat, idő kellett ahhoz, hogy a közélet iránti érdeklődésemet ismét visszanyerjem. Megelégedtem azzal, hogy tapasztalataimmal foglalkozzam és mérlegeljen észleleteimet azon időkből, midőn mint a hatalom kezelője beláthattam mélyen és részletesen olyan redőkbe is, melyeknek sötét rejtekeibe vannak elrejtve állami ügyeink intézésének nagy titkai. Ezen

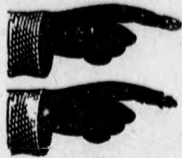
elmélgéseim közben kezdtem belátni, hogy az 1896-ban kezdetüket vett nagy képviselőházi harcok 1899 ben nem nyerték meg befejezést, mert az akkor létrehozott béke csak látszólagos volt és csak arra volt alkalmas, hogy máról holnapra kialakított felrendszabályokkal tovább engedje dőcögöni az állami élet gépezetét anélkül, hogy egy egészséges új alakulásról biztosítaná a további fejlődés lehetőségét és építeni tudjon és akarjon azon biztos alapon tervszerűen, amelyen építve hittem és hiszem ma is kiépíthetni jövőnket, megalkotni az egységes magyar államot. (Halljuk! Halljuk!)

Sajnos nem tévedtem. A képviselőházi ellentétek, melyeket akkor még sokan személyemmel szerettek kapcsolatba hozni, ismétlenül felújultak. Nem tudtak azokat megmásítani Széll Kálmán mindennel kialakuló törekvő formulái, ép úgy nem a Héderváryval való kísérletezések sem. (Ugy van.) Alapjában kell — ezt láttam be — pártviszonyainkat rendezni. Új párt alakulások szükségesséek arra, hogy állandó béke jöjjön létre a képviselőházban és hogy annak munkaképessége biztosítható legyen. (Helyeslés.) A közjogi harcok félretétele és kiküszöbölése szükséges. Akkor remélni lehet, hogy a haladó kor igényeinek és a nemzet gazdasági törekvéseinek megfelelő szociálpolitikai alkotásokkal le lehet kötni a közfigyelmet oly irányban, hogy annak hatása alatt elsimulva a dúló ellentétek, munkaképes lesz a képviselőház és áldásos munkássága mellett a magyar államnak a maga teljes gazdasági és nemzeti kiépítés munkáját kezdetjük meg. (Ugy van.) Egy egészséges parlamenti közélet lehetőségének remény vett rajtam erőt, a tollhoz nyultam és a cikkeknek egész sorozatát bocsátva közzé, gyakran nevével alatt, gyakran névtelenül a nemzeti gondolatot hívtam fel. Attól vártam eredményt, attól vártam, hogy új életet visz be parlamentünk küzdelmünkbe. A nemzet, a haza jól felfogott érdekeire való tekintettel hittem, hogy az erősen és határozottan megnyilvánuló nemzeti gondolat elsodorja a meddő közjogi harcokat, irányt mutat arra, miként kell kiépíteni a magyar államot a maga gazdasági önállóságában és ennek hatása alatt teljesen nemzeti irányban papírra vetett betűim, — melyeket a nyomdák tétek sok ezerszer sokszorosítva vitt — a közönség közé, talán nem maradtak hatás nélkül és azok a jelszavak, melyek azelőtt csak mint pártkövetelések tűntek fel, kezdetek a nemzeti gondolat hatása alatt átalakulni a nemzet akaratává. Midőn Héderváry hű kísérletezése után ismét válság állott elő és gróf Tisza István lett Magyarország miniszterelnöke (Mozgás.) Eljöttnek láttam az időt arra, hogy nyíltan zászlót bentsak (Helyeslés.) Eljöttnek láttam az időt arra, hogy mint politikai párt szervezkedjünk. (Éljenzés.) Azok, kik velem egyetértettek, akkor csak néhányan politikai párttá

alakultunk. Önök is tisztelt urak, itt Deesen 1904. legelején csatlakoztak a zászlóhoz és habér az ez év elején lefolyt választások alkalmával az alakult viszonyok folytán nem voltak abban a helyzetben, hogy pártállásuknak megfelelően vegyék fel a harcot, határozottan kitartottak. Ennek köszönhetem a szerencsét, hogy most itt az önök körében alkalmam van szólni és másfél év után ismét van szerencsém önöket, egész Szolnok-Doboka vármegye hazafiasan gondolkodó közönségét felhívni, lobogtassák magasan az újpárt zászlaját! Miért az újpárt zászlaját? erre a kérdésre kívánok felelni ez alkalommal. (Halljuk! Halljuk!) A régi pártkeretek elavultak, sok vonatkozásban eltolatnak és mint már évek óta hirdették a magyar állam érdeke az egységes magyar nemzeti állam kiépítésének érdeke parancsolólag követeli, hogy az eddigi közjogi harcok félretételével a meglévő alapon a komoly építés munkáját végezzük. (Ugy van!) Talán különösnek tetszhetik, hogy most beszéljek építésemről, midőn az éles ellentét, a korona és a nemzet közt zavarja az építés munkájának lehetőségét. Sajnos, ez így van. De talán ez is csak azért van így, mert az eddigi már közel 40 éves parlamenti harcok szükség felett elmerültek a közjogi vitákban és pártjaink elmulasztották a nemzetet azokkal a közelebről érintő kérdésekkel foglalkoztatni, melyek a közjogi szempontok fel nem adásával ugyan, de első sorban lettek volna megoldandók a nemzet gazdasági megerősödése céljából és a nemzet fejlődése javára, mint legbiztosabb alapjai és jövőbeli biztosítói a magyar állam közjogi állása megerősödésének. (Ugy van!) Kétség-ségtelen, hogy ma első sorban az alkotmány védelmére kell mindnyájunknak sorakozni. (Helyeslés.) Ma alkotmányunk forog veszedelemben, ma azért folyik a harc, ma ennek védelmére kell mindenkinek sorbállani, azzal a kormányval szemben, mely vállalkozott az ügyek vezetésére, sérelmére a parlamentarizmus alapelveinek és sérelmére a nemzeti érdekeknek. (Ugy van.) Meddig fog e harc folyni, melyet a szövetkezett pártok egyértelműleg és összetartással kell, hogy megvívjanak, tudni nem lehet. Én azonban hinni nem akarom, hogy a végtelenségig menni a hatalom sem fog és belátja, hogy a nemzetet, mely alkotmányért küzd, végtelenségig vinni nem szabad. Be fogja látni, hogy ideig-óráig a hatalom eszközei érvényesülhetnek ugyan, de végeredményben csak az igazság győzhet és fog is győzni. (Élénk helyeslés.) Én hiszem, hogy a király és a nemzet közt a bizalom helyreáll és szilárd alapja lesz annak az áldásos összhangnak, melynek ereje jövőnk századok biztos haladásának fundamentumát fogja képezni. (Hozszoantartó helyeslés.) A mostan tartó alkotmányválságból úgy kell kibontakoznunk tehát, hogy a bizalom a király és a nemzet között helyreálljon és a létrehozott összhang

Gőzmosóda

fehérneműekre

Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő kocsi.

szilárd alapját képezhesse a jövő századok biztos haladásának. (Éljenzés.) Százados küzdelmek után, szomorú és gyászos tapasztalatok hatása alatt a király és a nemzet 1867-ben egyértelműleg felismerték azt az alapot, melyet a haza bölcsé, mint az ellentétek megszüntetésére kijelölt. Ezen nyugszik a mai életünk és a mai válságból való kibontakozás sem történhetik más alapon. E tekintetben alig van ma a hazában eltérő nézet, hisz a szövetséges pártok egyértelműleg fogadták el, mint a kibontakozásra biztos alapot nyújtó azt a feliratot, mely az 1867-iki alapon áll és amelyben általános-ságban kifejezésre jutottak, részletes programját tehetik — és én remélem, hogy tenni is fogják — a koalícióból alapítandó kormányának. Csakis ezen az alapon lehet remélni, hogy mai megzavart állami életünk új és egészséges irányban indul meg és meddő harcok, közjogi viták félretételével az alkotás útjára lép. Azon alkotás útjára, melyen haladva kiépülhet gondos mérésű, de határozott és céltudatos törekvés mellett az egységes magyar állam a maga nemzeti és gazdasági erejében és önállóságában. (Élénk helyeslés.)

Midőn másfél évvel ezelőtt itt a deési újpárt alakulása alkalmával önök előtt szólhattam, az újpárt programját ismertettem, e program nem változott és most, amidőn Szolnok-Doboka vármegye érdeklődő közönsége előtt és most önökhöz t. uraim szölok, a programot illetőleg ujat nem mondhatok.

Az újpárt az 1867-ben megalkotott alapon áll. Ezen a meglévő alapon kívánja a programjába részletesen felvett fontos kérdéseket megoldani, elsősorban figyelemmel a gazdasági, szociálpolitikai és nemzeti érdekekre. (Helyeslés.)

De ki akarna mást? Azok is, kik vég-eredményben egykor többet akarnak és azok is, kik eddig a lassabb haladást talán kevesebb szabadelvűséggel tartották indokoltnak, midőn, mint a szövetséges pártok tagjai a felirathoz utógondolat nélkül hozzájárultak. Elfogadták a kormányalakítás alapjait a feliratot és ezzel azt, amit az újpárt programja tartalmaz. Én azt tartom, hogy közéletünk és parlamenti munkálkodásunk betegségeit eddig éppen az képezte, hogy a politikai pártok nem az aktuális és közvetlen megoldást igénylő kérdések szerint csoportosultak, hanem a messze jövő feladatai vagy reményei szerint alakulva inkább elméleti, mint gyakorlati kérdésektől uraltatták magukat. (Ugy van!) Ha haladni akarunk, kellő beosztással intézzük el a ma kérdését, készítsük elő a holnapot, mert ezzel természet szerint biztosítjuk a továbbiakat. (Helyeslés.) Én bízom abban, hogy előbb-utóbb kijutunk a mai alkotmányválságból és akkor jön a munka, az a munka, mely nem szabad, hogy meddő legyen. Az én hitem, midőn már évekkal ezelőtt új pártalakulás szükségét hirdettem, az volt, hogy a nemzet meg fogja érteni saját érdekében, hogy mely irányt kell követnie. Ma is ez a reményem. Midőn már közel két éve, hogy az újpárt zászlóját kibontottam és nem sokkal azután itt Deésen is ama zászló körül való sorakozást kértem, az vezetett, hogy lássam a nemzetet a nyugodt alkotás útjára lépni és ezen alkotások útján kitarva jövő századok biztos haladását tenni lehetővé. Akkor reméltem a jövőben és kis táborral bár, de nem csüggedve mentem a harcra.

A tábor ma is kicsi, de a nemzet győzelme nagy és azok is, akik más táborba sorakoztak, midőn a királyhoz intézett feliratot elfogadták, akkor a mai zászlónk győzelmét segítik elő, a mi zászlónk alatt vál-

lalkoznak a nemzeti államot kiépíteni. (Hock: Ugy van.) Én hiszem, hogy csak idő kérdése, mikor lesz a mi táborunk nagy. E táborba kell jönni mindazoknak, kik a békés, kik a biztos fejlődés útján kívánnak haladni, kik a biztos fejlődés útján kívánnak haladni, mindazoknak, kik liberális demokratikus alapon látják biztosítva a magyar állam jövőjét és kik belátják a közép Duna-mentén dualistikus alapon teljesen paritás mellett fennálló hatalom európai szükségét, mely szükséggel nekünk is számolni kell. (Élénk helyeslés.)

Itt részletesen ismertette az új párt ösmert programját. Végül beszédét így fejezte be:

— Ohajtjuk felséges uralkodónk és családja iránt a bizalom, szeretet és ragaszkodás ápolását. (Helyeslés.) Ennek előmozdítása végett kívánjuk a paritásnak megfelelő udvar tartását Budapesten. (Élénk helyeslés.) A tróniránti hűség szorososan hozzá tartozik nemzeti politikánkhöz. Az a nemzeti nagyság, melyre mi törekszünk, csak nemzet és király között való együttérzéssel érhető el. Ezt az együttérzést a korona őszinte felvilágosítására törekvő politikával kívánjuk elérni. Keresni akarjuk a király és nemzet közötti összhangot, az érvényben levő törvények alapján a korona jogainak tiszteletbentartásával és a nemzet jogos és törvényen alapuló törekvéseink biztosítása és érvényesítése mellett. (Hosszas éljenzés és tetszés.)

Viharos tetszéssel fogadták Binyfi beszédét. Délben 300 terítékű diszlakoma volt tiszteletére.

Vármegyénk és vidéke.

Betörések. Hajdusámszonban minden naposok a betörések. Klein Józsefhez törtek be ismeretlen tettesek, de alig néhány korona készpénzt tudtak csak elvinni. Kun Áronhoz is bemásztak a betörők, de csak 20 korona értékű holmit vihettek el. A csendőrség erőiesen nyomozza a betörőket.

Nem ütötte agyon a villám. Muri

Pál tiszalöki lakos a napokban a mezőről ment haza s utközben utólérte a vihar. Egyszerre csak a vállán levő kaszájába belecsapott a villám, amely végigszaladt a hátán, de némi égési seben kívül komolyabb baja nem történt. Nosza, lett erre ijedség a jó tiszalökiek között, hogy Murinak komolyabb baja nem történt, rögtön megfogták s a földbe ásták úgy, hogy csak a feje látszott ki. Így hagyták 24 óráig, mert a babona azt tartja, hogy csak így kerülhetik el a határban a jégverést, mert Murinak semmi baja sem történt. Muri most már halálos beteg lett a babona miatt és alighanem belehal az eleventen való eltemetésbe.

Birkalopás. Soós József balmazvárosi juhalkájából birkit loptak. A gazda a tolvajt kinyomozta Blága Péter juhász személyében.

UJDONSÁGOK.

Az öngyilkos postáskisasszony.

(Szíven lőtte magát.)

Az öngyilkosság már nem is járvány Debreczenben. Több annál, sokkal több. Divat, még pedig a legveszedel-

mesebb divatja ennek a beteges, ideges, lázas korszaknak. Az emberek nem tudnak tünni, szenvedni. A legcsekélyebb ok elegendő, hogy elpusztítsa az életét.

Az a fiatal leány, aki vasárnap reggel önkézevel oltotta ki életét, megdöbbentő jelensége az idegességnek. Fiatal volt, csinos, művelt és okos, volt hivatala, tehát nem kellett küzködni sem úgy, mint annyi sok másnak — és mégis öngyilkos lett.

Nem volt szerelmes sem, a boldogtalanság miatt nem kívánhatta a halált. De hát akkor mért lett öngyilkos? Azt mondják, az utóbbi időben beteges volt. Más okot nem tud senki. Lehet, hogy van más is, de az a halott titka, amelyet magával visz a sirba.

Az esetről az alábbi tudósítást közöljük:

Vasárnap reggel 7 óra tájban a csapó-utca 59. sz. a. ház lakóit az ugyanott lakó Fáy Emma postamesterne (aki a csapó utcai postafiókot kezelte) lakásából rémült kiáltással verte fel takarítónője. A háznép rögtön összeszaladt és behatoltak a fiatal leány szobájába, ahol rémes látvány tárult eléjük.

Fáy Emma félig öltözötten nagy vértócsában feküdt az ágyán. A mellén hatalmas seb tárogott, az ajkát is vér borította. Már élet nem volt benne. Mellette az ágyon hevert 9 milliméteres 6 lövetű revolvere, a melyből csak egyetlen golyó hiányzott. Az, amelyik az életét kioltotta.

Azonnal értesítették a rendőrséget, a honnan az ügyeletes biztos dr. Varga Emil kerületi orvossal megjelent a helyszínén. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a golyó, mely a balcsécshimbó mellett hatolt a testébe, az 5—6 borda közt vagy a szívet furta keresztül, vagy eltérte a főerek egyikét és a halál néhány pillanat alatt belső elvérzés következtében beállott. Az öngyilkosságot 5 és 6 óra közt követhette el, mert a test már teljesen kihűt, de a meredezés még nem állott be teljesen. Kétségtelenül megállapította az orvosi vizsgálat az öngyilkosságot. A lövés az ütött sebet sebeit megpörkölte, az öngyilkos kezét pedig bekormozta a lőporfüst.

Az öngyilkos leányt beszállították a kórházba halottas házába, vidéken lakó hozzátartozóit pedig értesítették a szomorú esetről. Fáy Emma 19 éves, r. kath. vallású, gesztályi születésű volt. Ismert uricsaládból származott. Mikor a csapó utcai postafiókot létesítették, számos pályázó közül a megnyerő modoru, bájos, fiatal ur leány nyerte el az állást. A házbeliék, akikkel érintkezett, nem vettek észre rajta különösebb elváltozást. Az utóbbi napokban kissé levertnek látszott, de senki sem sejtette, hogy a kedves, fiatal leány milyen sötét szándékot forgat az agyában.

Mondják, hogy ábrándozásra hajló természetű volt és szerelmes volt, de ez csak aféle szóbeszéd.

Az elgázolt 84 éves öreg ur meghalt.

Zsigó Endre halála.

Vasárnap virradó éjszaka meghalt a debreczeni kórházban Zsigó Endre 84 éves érszalacsi földbirtokos. Halálát agyrázkódás okozta.

Szerdán délelőtt ugyanis Csengeri

Rác Károly teljes zenekarával minden hétfőn, **Kiss Béla** és zenekara pedig a többi napokon **zeneestélyt** rendez a **Magyar király kávéházban**. Hűsített italokról, fagyalt, jeges kávé, kitűnő borok és pontos kiszolgálásról legjobban gondoskodik **Erős Jakab** kávé.

Lajos a Harstein féle szentgyörgyi uradalom kocsisa a kistemplom előtt a kocsiuton áthaladó öreg urat elgázolta. Az elgázolás nem lett volna halálos kimenetelű, de a zuhanás következtében a magas koru öreg ur agyrázkódást szenvedett és a betegséget nem tudta keresztülállalni a különben erőteljes öreg ember, aki 5 napi nehéz szenvedés után szerető hitvese karjai közt kiszenvedett.

Az elhunyt aggastyán tipikus alakja volt a régi világ derült kedélyű, felvilágosodott gondolkozású, igazi nemes embereinek. Jó gazda volt, aki a rámaradt vagyont megőrizte és gyarapította. Az érszalacsi uradalma valóságos mintagazdaság volt.

Az elhunyt előkelő szerepet játszott a közéletben. A régi világban Bihar megyében főszolgabíró, később országgyűlési képviselő volt, a ref. egyháznál pedig haláláig viselte a tanácsbírósgot.

Már régóta visszavonult a közéleti szerepléstől és birtokán gazdálkodott. Három év előtt ünnepelte nejével, *Gulácsy Eszter* urnővel az aranylakodalmát. Az idei nyarat Tátrafüreden töltötte, onnan jött Debreczenbe, ahol a szerencsétlenség következtében meghalt. Halála nagy részvétet kelt széles körben, ahol a derék, magyar, nemes urat tisztelték, szerették és bécsülték. Haláláról az alábbi gyászjelentést adta ki a mélyen sujtott özvegy:

Özv. Zsigó Endréné, szül. Gulácsy Eszter a maga s kiterjedt rokonsága nevében, mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen gyöngéd férj, szerető testvér, rokonnak **ZSIGÓ ENDRÉNEK** az érmelléki ev. ref. egyházmegye gondnoka, volt országgyűlési képviselő, Bihar megye bizottsági tagja, szalacsi birtokos s okleveles mérnöknek folyó hó 30-án délelőtt 9 órakor, életének 84-ik, boldog házasságának 53-ik évében rövid szenvedés után Debreczenben történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi részei augusztus hó 2-án d. u. 3 órakor fognak Szalacson az ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra tetetni. Kelt Debreczen, 1905. július 30. Aldás s béke lengjen hamvai felett!

Mint értesülünk, Csengeri Lajos kocsis gondatlanságból okozott emberölésért fog vád alá kerülni.

— **Felhő Rózsai gyász.** A debreczeni színházi közönség kedves ismerőset, Felhő Rózsit, aki ezidőszakra a szegedi társulat tagja, súlyos csapás érte. Kis leánya, Klárka meghalt. Nagy részvét mellett temették el.

— **Elhamvadtt termés.** Az idei rossz termés mellett temérdek kárt okoztak a gazdasági tüzek is. Budaházy Lajos halápi 57. sz. a. tanyai lakosnak is rossz volt a termése, azt a keveset pedig, ami megmaradt, tűz hamvasztotta el. A gazda 120 keresztből álló rozsasztagja kigyuladt és elégett. A kár 900 korona. A tűz oka ismeretlen.

— **Köszönetnyilvánítás.** Grünfeld Dávid és dr. Szöllös Dezső ügyvéd urak néh. Krivos Márton elhalálása alkalmából köszöru megváltás czimén 5—5 koronát, Gerő

József ur pedig 2 koronát juttattak hozzám, szegény gyermekek felruházására, mit köszönettel nyugtazok. A debreczeni polgári asztaltársaság elnöke.

— **Ember a bika szarván.** Vasárnap este Szombati Mihály újföldi tanyáján szerencsétlenség történt. A fiatal bika Szombati Mihály 28 éves nős gazdát felöklelte és az altestét súlyosan megsértette. A szerencsétlenül járt embert este 10 órakor kocsin behozták a kórházba, ahol azonnal műtétet hajtottak végre rajta. A fiatal gazda állapota rendkívül súlyos.

— **Üdvariatián boitos legény.** A csapó utcán haladt Sipos Ferencné, Szathmári Julis újföld 2. szám a. lakó fiatal menyecske, akit a járdán haladó A. M. boltolegény társa megökött. A menyecske nyelve megeredt erre, mire Aszódi válaszolt, előbb szóval, utóbb bottal. A durva ember a sétabotjával kékre-zöldre varte a menyecskét, a kinek az esernyőjét is összetörte, de mikor az utcai közönség az asszony pártjára kelt, elmenekült. Siposné orvosi látogatás alapján emelt panaszt támadója ellen, aki ellen a rendőrség a bűnügyi eljárást megindította.

— **Tetten ért betörő.** Az éjjel *Hodosi Antal* a felesége kis szatócsházájában gyanus motoszkálást hallott. A volt csendőrvezető revolverét magához véve hirtelen benyitott a boltba, ahol tetten érte *Dudinszky József* nagyváradai születésű 5 éves hetesét, aki elbújt a boltban és onnan az ajtón keresztül akart távozni. A betörő már összeszedte az értékesebb holmikat és a készpénzt. A meglepett zsványpalánta megadta magát és gazdája beakisérte a rendőrségre.

— **Leitner Adolf** sámsoni orvos, augusztus hó 1-ére lakását Debreczenbe Szachenyi uca 11. sz. alá helyezi át.

— **Kun Márton** kötszer, kezyü és gummiáru különlegeségi üzletében, a legjobb és legbiztosabb francia és angol különlegességek kaphatók Debreczen, Piacz utca 12.

x **Használja** a híres *Hajdusági pedrót*. Egy doboz 50 fillér. Kapható *Grossz Nagy Ferencz* gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca *Arany-egyszaru gyógyszerár*.

TÁVIRATOK.

Kik a darabontok szövetségesei ?

Budapest, július 30. Budapesten a szocialisták ma délután 4 órakor nagy szabású népgyűlést rendeztek a Tattersaliban. A gyűlést tüntető körmenet előzte meg. A tömeg az egész uton éltette az általános választói jogot és abezugolta a koalíciót. Négy óra körül ért a menet a Tattersalhoz. Több mint 40000 ember szorongott az óriási csarnokban. A gyűlést Kardos Jakab megnyitotta és elnökül dr. Goldner Adolfot, jegyzőül pedig Garbai Sándort ajánlotta, kiket a népgyűlés egyhangulag meg is választott. A gyűlés napirendjéül az elnök az általános titkos választói jogot tűzte ki, melyet a népnek okvetlen meg kell szereznie, dacára ama számtalan akadálnak, melyet az „uri osztály” eléje gördít. A gyűlést megnyitottnak jelenté ki és átadja a szót *Bokányi Dezsőnek*, az ügy előadójának. (Nagy eljenzés.) Mikor Tisza az ellenzékét eltiprással fenyegetve, a házat feloszlatta, az a nép hangulata által szorítva programjába vette az általános titkos választói jogot és a fokozatos adót. Ezt hangoztatta Kossuth, Bánffy és Apponyi, erre valloit hi-

tet valamennyi ellenzési képviselő. Minderről most megfeledeztek és a követelések főpontjával a magyar kommandót helyezték. A burzsova hasznat akar huzni a fellendülő gazdasági életből, a szocialista munkás kenyeret, iskolát és jogot. (Éljenzés.) Kenyeret hogy megélhessen, iskolát hogy tanulhasson és jogot, hogy ember legyen. (Perczekig tartó éljenzés.) Előbb jogot akarunk, előbb emberek akarunk lenni, de jogfosztottan a császári és királyi hazáért nem vagyunk hajlandók magunkat feláldozni. Miért nem áll mellénk a koalíció, hogy mi is melleje álljunk. Kossuth akarja az általános választói jogot, Apponyi akarja, Barabás akarja, Justh akarja, a király is akarja — mint a legutóbbi napokban, a miniszter kijelentéséből kitűnt, mi is akarjuk. Hát miért nem csinálják meg? Komédiázunk nevezik a Kristóffy egész kijelentését és mégis félnek tőle. Mi nem komédiáknak nem állunk sem Kristóffy, sem a koalíció mellé, ha kezében nincs az általános titkos választói jog. A jegyző felolvasta a határozati javaslatot, melyet elfogadlak.

Vilmos császár és a magyar válság.

Berlin, július 30. Itt az a hír terjedt el, hogy ősszel I. Ferencz József találkozni fog Vilmos császárral, akivel a magyar válság dolgában fog tanácskozni. A berlini forrás jelentése szerint Vilmos az orosz csárral beszélt a válságról, amennyiben a hadsereg esetleges szétválasztása csökkentené (?) a monarchia erejét és ez befolyással lenne a hármass szövetségre. (Innen is látszik, mennyire nincsen tisztában a magyar válsággal a minden lében kanál Vilmos!) A német udvart élénken foglalkoztatja a válság, mert a magyarokat hibébb alattvalóknak tartották. (Erre pedig az a megjegyzés, hogy a magyarok alkotmányosabb uralkodónak tartották I. Ferencz Józsefet, aki esküt tett arra, hogy törvényt, szokásainkat megtartja és — az alkotmányos többség követelését, a magyar vezényszót nem tagadja meg.)

Az orosz zsidók védelme.

London, július 30. A nyolczvanas évek zsidómészárlásai védekezésére szorították a mindig erősen fenyegetett helyzetű zsidóságot. Egyesületek alakultak a közös védelem céljából. Szervezkedésre annál is inkább szükséges volt, mert a hatóságok, amint ez különben eléggé ismeretes, maguk intézték a zsidó mészárlásokat. A hatóságoknak ily arányu működését alaposan megnehezítette utóbbi időkben a mindinkább terjedő szocializmus, mely a munkásságot, de a parasztság egy részét is kiragadta az évszázadokon át mesterségesen táplált szellemi sötétségből. A zsidómészárlások szervezésére a hatóságok rendszeres napi lapokat is adtak ki. Meg ily eszközökkel, sőt a faluról-faluról falura vándorló gyujtogatók segítségével is csodálatos eredményt értek el, a husz év előtti mészárlásokhoz viszonyítva. A zsidó védelmi szervezetek erős organációja, továbbá a hatás, melyet a szervezett zsidó munkások keresztény társaikra gyakorolnak, azt eredményezték, hogy sok városban a hatóságok nem mernék „zsidó heccek” avanszirozni, mert játékjuk rájuk nézve is veszedelmessé válhat. Erre az öröndetes változásra igen sok esetet hozhatnánk föl. Például a legutóbbi odesszai eseményeknél történt, hogy a hatóság agensei a kikötőben levő tömeg közzé vegyülve: „öjjük meg a zsidókat” és hazaáruló kiáltásokkal buzdították a népet mészárlásokra. Ezeket a tömeg ott a helyszínen maglínchelte.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel szedett minden szó 4 fillér. Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Tetőcserépr prima, waggonszámra P. Ladányi állomáson berakva ezrenként 24 koronáért kapható Fábian és Barna cserép és téglagyárban P. Ladány.

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42. Egy tanuló felvétetik.

24 drb különböző nagyságu fürdőkád igen olcsón kölesön kapható Kiss Ignác bádogosnál Piacz-u. 34. **Új fürdőkádak folytonosan raktáron.** Olcsó szolid árak. Világyos csengő berendezési vállalat.

A Macson négy nyilas tanyaföld kiadó. Értekezhetni lehet Eötvös-utca 58. sz. alatt.

Ugynökök fizetés és magas jutalék mellett azonnali belépésre kerestetnek Schweitzer Testvérek varrógép- és kerékpár nagy kereskedőkhöz Debreczen, Piacz-utca 56.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Első rendű detailista segéd azonnali vagy későbbi belépésre felvétetik Ullmann Salamon fűszer- és csemege üzletében Piacz-utca 70.

Csere kerestetik zsidó családnál Gölnicz-bányára. Egy 13 éves leány helyett, egy ugyanolyan forma fiú vagy leány elfogadtatnak. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Rendelje meg 1 koronáért 1 hónapra a Debreczeni Független Ujságot, akkor megkapja ingyen a december elején megjelenő 320 oldalra terjedő nagy képes naptárunkat.

Két szép, márványlapos éjjeli szekrény megvételre kerestetik. Csak a kiadóban.

Eladó borok. Nagyobb mennyiségű 1903. évi termésű ménes fehér rizling és bakator fajú szőlőkből összeszűrtelve, úgy hordónként, valamint 50 literen felüli mennyiségekben is magán fogyasztóknak, 10 hektoliter 1904. évi veres bor kitűnő minőségű jutányos árak mellett Székelyhidon Kovács Lajos bortermelőnél.

Mester-utca elején Bundi-utca 4. sz. a. egy ujonnan épült magas földszintes ház, 4 szoba, előszoba, konyha, kamara és világos pincze és tartozékai augusztus 1-től kiadó.

Tüdő és nyakbetegek, asthma- és gégebajok! A ki tüdő- és gégebajától, még a legdültebbeket is, a ki asthmájától, ha még olyan régi és gyógyíthatatlannak látszik, egyszersmindenkorra meg akar szabadulni írjon e címre: **A. Wolffsky Berlin N. Weisenburgerstrasse 72.** A köszönetnyilvánítások ezre garantiát nyújtanak módja nagy gyógyerejének. Körülrás ingyen.

Nőgyegek tanácsot és segínyt nyernek, szülés esetén felvétetnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Debreczen, Kossuth-u. 61. sz.

Az ember ellenségei.

Jól meglekintve az emberi lét a bölcsőtől kezdve a koporsóig nem egyéb, mint egy szakadatlan harc különféle bel- és külső ellenségei ellen. Az egyik folyton betegség és sinlés ellen harcol, egy másik anyagi gonddal, egy harmadik erkölcsi és phisikai kellemetlenségekkel, szóval minden egyes egyénnel a létért való küzdelem más és más formában jelenít meg magát, de senki sincs tőle megkímélve. Mindennek kellemetlen napok simán való átjövételében áll az élet feladata, de ez nem mindenkinek egyformán

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Az idény előrehaladottsága miatt

**rendkívül
leszállított áron
árusítunk**

**Mosó zephir, Kreton,
Ruhavászon, Etamine
és Batistokat.**

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét

Mélyen leszállított áron árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű **Brüsszeli szőnyegeinket**

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr. ért kaphatók. Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart.

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen.

KORYTNICZAI ÁSVÁNYVIZ

kiválóan elismert gyógyviz, gyomor, bél- és aranyeres bántalmak ellen, máj- és lépdeganatoknál, sárgaság, székrekedés, epekővek és húgysavas diathesis ellen.

Kapható: fürdőigazgatóság által Korytniczán, Édeskúty L., Budapest, Makoviczky Péter Liptó-Rózsahegy, valamint az összes gyógyszerárakban. Saison május 15 től. — Ujonnan épült, a legmodernebb igényeknek megfelelően berendezve.

VIZGYOGYINTÉZET

Reformált pensiorendszertünk különös figyelembe ajánljuk. Az étkezés étlap szerint, bármely órában minden fürdővendégnek külön szolgáltatnak ki.

Pensioárak: május 15-től július 1-ig, szept. 1-től október 1-ig, egy személy 6 korona, két személy 11 kor., három személy 15 korona, július 1-től augusztus végéig egy személy 8 kor., két személy 15 kor., három személy 20 kor. Ezen árakban a gyógyhely- és zeneiletek is bennfoglaltatik. Bővebb felvilágosítást nyújt dr. Ormay József kir. tanácsos, fürdőorvos, valamint a fürdőigazgatóság Korytniczán.

Eladó házhelyek.

A Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreczeni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi ut mentén az Apafy-utca és Ferencz József lovassági lak-tanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyházi ügyvédnél Piacz-u. 44. sz. alatt.

Debreczen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

Bártfa gyógyfürdő

Fürdőidény: május 15-től szeptember 30-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, Távirada és vasúti állomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik. Ócs. és kir. felsége Ervona-tóhoz tartozó kocsik. Ócs. és kir. felsége Ervona-tóhoz tartozó kocsik. Ócs. és kir. felsége Ervona-tóhoz tartozó kocsik. Ócs. és kir. felsége Ervona-tóhoz tartozó kocsik.

Gyógyja vaslatok. Verszegénység, oly idegbajosoknál és gyengeségeknél, melyek vérhányon, vagy kimerülésen alapulnak: női ivarszerek különféle bajainál, sápkór, vérhány; terméketlenség és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóház, görnöl; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóház, görnöl; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóház, görnöl.

ORVOSOK: Tiszti fürdőorvos: Dr. Hintz Henrik közeg, tanácsos, továbbá: Dr. Blumenfeld Armin Dr. Kanarik J., Dr. Szörényi Tivadar, Dr. Grossman Dezső.

Dr. Cséri János Gyéri Dr. Ilona rendelő orvosok.

Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.

Országos hírű modern hidegvíz gyógyintézet! Három ásványvízfürdő! Hideg és meleg ásványvíz. Telített szénsavas fürdők. Nauheim-kúra. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vasláfürdők. (bártfai vaslápbel.) Ivókúra: Égvényes, sós, vasas vizek. könnyen emészthetők.

Orvos forrás felülmúlja mindenben a Selters vizet!

Villamos gyógykezelés, masszázs, tej, savó- és kefir kúra- Pormentes, ózomodus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 kor. főidényben 12 kor.

lőbbá teszi. Kufeké gyermeklisztjének tejjel való adagolása igen racionális, mert az anyatejben lévő tápanyagot kellő arányban bírja, a tehetősejt, mely a természetből nem a kis embernek lett szánva, finom pelyhessé olvasztja és így a gyermeki emésztő apparatushoz hozzá illeszti. Kufeké gyermeklisztje az ő fehérje és sótartalma által a csont- és izomképződést legkedvezőbben előmozdítja és ez által betegségek sorozatának mint egy hatékony védelmet nyújt, melyektől a gyermekek a legzsengőbb koruktól kezdve sújtva vannak.